

Sdružení oboru vodovodů a kanalizací Novotného lávka č.p. 5, 110 68 Praha 1

S t a n o v i s k o **právní komise SOVAK**

k vodovodním a kanalizačním přípojkám, k dodávce vody a odvádění odpadních vod ve smyslu zákona o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu (č. 274/2001 Sb.)

Ustanovení týkající se vodovodních a kanalizačních přípojek se zák. č. 274/2001 Sb. o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu změnilo. Obdobně tomu bylo i v otázkách vlastnictví přípojek nebo jejich částí. Současná platná právní úprava daná zákonem o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu ve věci přípojek uvádí:

§ 2, odst. 5 - odběratelem je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, není-li dále stanoveno jinak; u budov v majetku České republiky je odběratelem organizační složka státu, které přísluší hospodaření s touto budovou podle zvláštního zákona; u budov, u nichž spoluvlastník budovy je vlastníkem bytu nebo nebytového prostoru jako prostorově vymezené části budovy a zároveň podílovým spoluvlastníkem společných částí budovy, je odběratelem společenství vlastníků.

§ 3, odst. 1 - vodovodní přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od odbočení z vodovodního řádu k vodoměru, a není-li vodoměr, pak k vnitřnímu uzávěru připojeného pozemku nebo stavby. Odbočení s uzávěrem je součástí vodovodu. Vodovodní přípojka není vodním dílem.

§ 3, odst. 2 - kanalizační přípojka je samostatnou stavbou tvořenou úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě. Kanalizační přípojka není vodním dílem.

§ 3, odst. 3 - vlastníkem vodovodní přípojky nebo kanalizační přípojky, popřípadě jejich částí zřízených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, je vlastník pozemku nebo stavby připojené na vodovod nebo kanalizaci, neprokáže-li se opak.

§ 3, odst. 4 - vlastník vodovodní přípojky je povinen zajistit, aby vodovodní přípojka byla provedena a užívána tak, aby nemohlo dojít ke znečištění vody ve vodovodu.

§ 3, odst. 5 - vlastník kanalizační přípojky je povinen zajistit, aby kanalizační přípojka byla provedena jako vodotěsná a tak, aby nedošlo ke zmenšení průtočného profilu stoky, do které je zaústěna.

§ 3, odst. 6 - vodovodní přípojku a kanalizační přípojku pořizuje na své náklady odběratel, není-li dohodnuto jinak; vlastníkem přípojky je osoba, která na své náklady přípojku pořídila.

§ 3, odst. 7 - opravy a údržbu vodovodních přípojek a kanalizačních přípojek uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství, zajišťuje provozovatel ze svých provozních nákladů.

§ 3, odst. 8 - obec může v přenesené působnosti rozhodnutím uložit vlastníkům stavebního pozemku nebo staveb, na kterých vznikají, nebo mohou vznikat, odpadní vody, povinnost připojit se na kanalizaci v případech, kdy je to technicky možné.

§ 8, odst. 5 - vlastník vodovodu nebo kanalizace je povinen uzavřít písemnou smlouvu o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod (dle § 36 odst. 2 téhož zákona je možné tuto povinnost převést na provozovatele)

§ 9, odst. 6, písm. c) - provozovatel je oprávněn přerušit nebo omezit dodávku vody a odvádění odpadních vod do doby, než pomine důvod přerušování nebo omezení, neumožní-li odběratel provozovateli přístup k přípojce nebo zařízení vnitřního vodovodu nebo kanalizace

§ 9, odst. 6, písm. e) - provozovatel je oprávněn přerušit nebo omezit dodávku vody a odvádění odpadních vod do doby, než pomine důvod přerušování nebo omezení, neodstraní-li odběratel závady na vodovodní přípojce nebo kanalizační přípojce nebo na vnitřním vodovodu nebo vnitřní kanalizaci zjištěné provozovatelem ve lhůtě jím stanovené, která nesmí být kratší než 3 dny.

§ 9, odst. 6, písm. f) – provozovatel je oprávněn přerušit nebo omezit dodávku vody a odvádění odpadních vod do doby, než pomine důvod přerušení nebo omezení při prokázání neoprávněného odběru vody nebo neoprávněného vypouštění odpadních vod

§ 10, odst. 1a2, písm. b,a) – neoprávněným odběrem vody z vodovodu nebo neoprávněným vypouštěním odpadních vod do kanalizace je bez uzavřené smlouvy o dodávce vody nebo odvádění odpadních vod

§ 17 odst. 2 – odběratel je povinen umožnit provozovateli přístup k vodoměru, chránit vodoměr před poškozením

§ 39 odst. 7 - povinnost uzavřít smlouvu o dodávce vody a odvádění odpadních vod s odběratelem musí být splněna nejpozději do 31.12.2004

Jde o výrazné zjednodušení právní úpravy přípojek. Ustanovení § 3 odstavec 3 se týká stávajících přípojek před účinností zákona a znamená, že vlastníkem přípojky nebo její části je vlastník připojené nemovitosti. Jinou osobou, než je vlastník připojeného pozemku nebo stavby, je nutno prokázat dokladem o předání části přípojky vlastníkovu vodovodu nebo kanalizace. Ustanovení odstavce 6 se týká přípojek nově zřizovaných a znamená, že vlastníkem přípojky zřízené po dni účinnosti tohoto zákona je ten, kdo ji zaplatil. Zřízení odbočení s uzávěrem na vodovodní potrubí při zřizování vodovodní přípojky se nepovažuje za stavbu a vodoprávní úřad nevydává povolení. Náklady spojené se zřízením odbočení s uzávěrem hradí vlastník vodovodu nebo kanalizace. Vlastní přípojka včetně výkopu umožňující zřízení odbočení s uzávěrem na vodovodní potrubí je stavbou vodovodní přípojky a povoluje ji územně příslušný stavební úřad. Náklady spojené s pořízením přípojky hradí odběratel, není-li dohodnuto jinak. Je faktem, že při odstranění (zrušení) stavby přípojky je nutné povolení příslušného stavebního úřadu. Náklady spojené s odstraněním přípojky hradí ta osoba, která odstranění vyvolala.

Ustanovení § 3 odstavec 7 upravuje skutečnost, že realizace oprav a údržby vodovodních a kanalizačních přípojek uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství, vyžaduje zajištění veřejného zájmu, např. bezpečnost osob, dopravy, veřejného pořádku, atd. Opravou vodovodní a kanalizační přípojky je odstranění částečného fyzického opotřebení nebo poškození zařízení za účelem uvedení do původního stavu nebo jinak provozuschopného stavu, nikoliv však totálního poškození zařízení, či provedení změn (rekonstrukce), které by měly vliv na jeho funkci a vlastnosti.

Tento stav vyžaduje, bez ohledu na vlastnictví předmětných částí přípojek, aby vlastník vodovodu a kanalizace nebo provozovatel vedl evidenci přípojek, i když forma a způsob této evidence nejsou nikde stanoveny. Vedou ho k tomu dva důvody:

- potřeba evidovat všechny provozní zásahy na jednotlivých přípojkách, to je čištění, opravy a také zásahy investičního charakteru. Dostupnost dokumentace skutečného provedení přípojek je pro provozovatele neocenitelná v případě vzniku havarijních stavů, kdy podrobné informace o průběhu trasy, dimenzi, druhu stavebního materiálu, místě napojení na stoku a poloze revizních šachet jsou z hlediska časového faktoru významné.
- druhým důvodem je fakturace vodného a stočného. Obchodní útvar provozovatele kanalizace nezbytně potřebuje pro svoji činnost podrobnou databázi všech odběratelů, vedenou jak po stránce obchodní, vlastnické nebo technické.

Samostatnou skupinou přípojek jsou přípojky uličních dešťových vpustí a přípojky odvodnění kolejišť MHD, které však jsou podle platných předpisů nedílnou součástí komunikací a jsou v majetku vlastníků komunikací a ve správě správců komunikací. Provozovatel kanalizace může na základě smluvního vztahu s vlastníkem nebo správcem komunikací vykonávat činnosti související s provozem těchto přípojek, ovšem podle svých možností a za úplatu.

Závěr:

Z výše uvedeného vyplývá, že při zřizování nové a rekonstrukci vodovodní nebo kanalizační přípojky vlastník vodovodu nebo kanalizace uhradí náklady na výměnu odbočení s uzávěrem.

Ostatní náklady je povinen uhradit vlastník přípojky, případně odběratel. Pokud vlastník přípojky, případně odběratel nebude souhlasit s rekonstrukcí přípojky, nastupuje ustanovení § 9, odst. 6, písm. e) citovaného zákona tzn., že vlastník vodovodu nebo kanalizace, popřípadě provozovatel je oprávněn přerušit nebo omezit dodávku vody, nebo odvádění odpadních vod z důvodu toho, že vlastník přípojky, případně odběratel neodstranil na vodovodní nebo kanalizační přípojce závady zjištěné provozovatelem vodovodu nebo kanalizace. Nebude-li při špatném technickém stavu provedena rekonstrukce vodovodní nebo kanalizační přípojky nečinností vlastníka přípojky, popřípadě provozovatele ani na výzvu vlastníka nebo provozovatele vodovodu nebo kanalizace, lze mít za to, že vlastník nebo provozovatel vodovodu nebo kanalizace se zproští povinnosti provádění oprav na přípojkách uložených na veřejném prostranství. K dodávce vody nebo odvádění odpadních vod je nutná písemná smlouva s odběratelem, jejíž některé náležitosti jsou stanoveny vyhláškou č. 428/2001 Sb. která provádí citovaný zákon. Povinnost uzavřít smlouvu o dodávce vody a odvádění odpadních vod byla stanovena do 31.12.2004. Je-li stanovena dvousložková forma vodného nebo stočného má odběratel povinnost platit pevnou složku i v případě nulového odběru.

V Hradci králové, dne 21.12 . 2005

JUDr. Josef Nepovím v. r.
předseda právní komise

Ministerstvo zemědělství České republiky

Výklad sekce vodního hospodářství

**Věc: Výměna vodovodních a kanalizačních přípojek
[k § 3 zákona o vodovodech a kanalizacích]**

Dotaz:

Žádost společnosti Vodovody a kanalizace Prostějov, a.s. o výklad problematiky týkající se nákladů na výměnu vodovodních a kanalizačních přípojek. Kdo má provést a hradit náklady na výměnu vodovodních a kanalizačních přípojek prováděných v souvislosti s celkovou rekonstrukcí vodovodního řadu a kanalizační stoky a kdo bude hradit následné opravy přípojek v případě, že nedojde k jejich výměně?

Výklad:

Pokud je realizována stavební úprava vodovodního řadu nebo kanalizační stoky se změnou trasy a je nutné stavební povolení, měl by vlastník v žádosti o stavební povolení uvést účastníky řízení, kterými jsou všichni odběratelé napojení svými přípojkami na předmětný vodovodní řad nebo kanalizační stoku a přiložit jejich souhlas s přepojením přípojek, po případě souhlas s výměnou celé přípojky nebo její části ve veřejném prostranství (komunikaci), a to spolu s dohodou o financování výměny. Pokud se jedná o přípojky ze zdravotně nevhodného materiálu (u vodovodních přípojek např. olovo) či nenaplňující požadavky § 3 odst. 4 nebo 5 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, hradí výměnu celé přípojky, nebo její části její vlastník. V případech, kdy je vodovodní přípojka nebo kanalizační přípojka v dobrém stavebním stavu, její výměna se nerealizuje nebo výměnu hradí ten, v jehož zájmu se celá, nebo zpravidla pouze její část, vyměňuje. V případech, kdy je ve vazbě na změnu trasy vodovodního řadu nebo kanalizační stoky nutno přípojky prodloužit, hradí prodloužení ten, kdo vodovodní řad nebo kanalizační stoku přemísťuje.

Pokud je realizována stavební úprava vodovodního řadu nebo kanalizační stoky a nemění se jejich trasa, není potřebné stavební povolení ani ohlášení (§ 15 odst. 2 vodního zákona), musí jejich vlastník (stavebník) akceptovat práva a právem chráněné zájmy vlastníka dotčených přípojek (i když se jedná o část přípojek uložených ve veřejném prostranství) a postupovat obdobně jako v případě, kdy žádá o stavební povolení nebo podává ohlášení stavby.

Opravy vyměněných i nevyměněných přípojek nebo jejich částí uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství, zajišťuje a hradí provozovatel vodovodu nebo kanalizace z provozních prostředků.

Výklad č. 14 k zákonu o vodovodech a kanalizacích a souvisejícím právním předpisům

Pokud je po realizaci stavební úpravy vodovodního řadu nebo kanalizační stoky i s úpravami povrchu nutno provést výměnu již vyměněných nebo nevyměněných přípojek, nebo jejich částí uložených v pozemcích, které tvoří veřejné prostranství, vše zajišťuje a hradí vlastník předmětných přípojek. U výměny vyměněné části přípojky může v záruční lhůtě, uplatňovat opravu u dodavatele.

V Praze dne 29. února 2012

RNDr. Pavel Punčochář, CSc.
vrchní ředitel sekce vodního hospodářství